

Ә. ЖҮНІСБЕК

Б. ҚАЛИУЛЫНЫҢ «ӨСІМДІК АТАУЛАРЫНЫҢ ОРЫСША-ҚАЗАҚША ЖӘНЕ ҚАЗАҚША-ОРЫСША СӨЗДІГІ ТУРАЛЫ»...

Б.Қалиевті мен жақсы білемін. Ол — өсімдік атауларына байланысты докторлық диссертация қорғаған адам. Өсімдік атауларына қатысты ол кісі бірі — қазақша, екіншісі — орысша 2 монография, 50-ден астам ғылыми мақала жариялаған. Енді, міне, өсімдік атауларының орысша-қазақша сөздігін жасап отыр (көлемі — 109 бет).

Сөздік — аударма сөздік. Қазақстанда өсетін өсімдіктердің орысша атауларына әліпби ретімен береді де, олардың тұс-тұсына қазақша баламаларын келтіреді. Сөздіктің соңында қазақша өсімдік атауларының әліпбидің көрсеткішін береді де, олар сөздіктің қай бетінде кездесетіндігін көрсетеді. Яғни бұл әліпбилік көрсеткіш керісінше қазақша-орысша сөздіктің қызметін атқарған.

Автордың айтуына қарағанда, сөздік университеттердің биология факультеті мен медицина университеттерінің фармацевтика факультеттерінің студенттері мен оқытушыларына және биолог мамандар мен ғылыми қызметкерлерге арналған сияқ-

ты. Біздің ойымызша, сөздіктің гимназия, лицей, мектеп оқушылары мен мұғалімдеріне де тигізер пайдасы мол. Әсіресе сөздік аудармашылар мен тілші ғалымдар үшін құнды еңбек. Онда өсімдік атауларының әдеби, ғылыми және халықтық атаулары түгел көрсетілген.

Бөле-жара айтарымыз: мұндай сөздік бұрын-сонды жарық көрген емес. Біздер үшін сөздіктің әсіресе қазақша баламаларының маңызы зор. Көркем әдебиеттер мен ғылыми еңбектерде, газет-журналдарда өсімдіктердің қазақша атаулары кездеспейді емес, кездеседі. Бірақ олардың атына қарап әңгіме қай өсімдік жөнінде болып жатқандығын түсіну қиын. Мына сөздіктің екінші бөлім яғни онда берілген әліпбилік көрсеткіш аталған мәселенің шешімін табуға негіз бола алады. Осыған байланысты: ендігі жерде өсімдік атауларының қазақша-орысша сөздігі арнайы жасалып, бастырылса, тіптен жақсы болар еді деген ұсыныс айтықымыз келеді.

Алиева С. Б. - Қазақ мемлекеттік қыздар педагогика институтының оқытушысы, ф. ф. к.

Баваш Г. - Мармара университеті — Түркия

Байқадамова Гүлназ Қажиахметқызы - ҚР Қаржы министрлігі Кедендік бақылау комитеті Шығыс Қазақстан облысы бойынша Кедендік бақылау Департаменті ұйымдастырушылық жұмыстар және бақылау бөлімінің бас маманы, филол. ғыл. магистранты

Баратова Мухаббат Нұржауқызы - С. Торайғыров атындағы Павлодар мемлекеттік университетінің аға оқытушысы

Баратова Шаирам - Абай атындағы Қазақ Ұлттық педагогикалық университетінің ізденушісі

Бибекөв Қ. Т. - М. О. Әуезов атындағы Семей университетінің оқытушысы, ф. ф. к.

Далабаева Г. М. - ст. преподаватель КазАТК, г. Астана

Ердембеков Бауыржан - М.Әуезов атындағы Семей университеті филология факультетінің деканы, филол. ф. к.

Ерімбетова Г. Х. — Қ. А. Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университетінің ізденушісі

Жанпейісов Ербол - А. Байтұрсынұлы атындағы Тіл білімі институтының бас ғылыми қызметкері ф. ф. д., профессор

Жанхожаева М. О. - Абылай хан атындағы ҚазХҚ және ӘТУ-нің магистранты

Жартыбаев А. Е. - Е. Бөкетов атындағы Қарағанды мемлекеттік университетінің оқытушысы, ф. ф. к.

Жұмабаева Ж. - А. Байтұрсынұлы атындағы Тіл білімі институтының аспиранты

Жүнісбек Әлімхан - А. Байтұрсынұлы атындағы Тіл білімі институтының бас ғылыми қызметкері, ф. ф. д., профессор

Жүсіпов Нартай Қуандықұлы - С. Торайғыров атындағы Павлодар мемлекеттік университетінің доценті, филол. ф. к.

Исаева Жанар Аманжолқызы - Қорқыт Ата атындағы Қызылорда мемлекеттік университетінің оқытушысы

Кәукербекова Бағлан - Е. А. Бөкетов атындағы Қарағанды мемлекеттік университетінің ізденушісі

Кенбаева С. - «Қайнар» университетінің аспиранты

Кенжеғараев Ноябрьр Жанатұлы - Қ. А. Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университетінің аспиранты

Кұлбарақов Сәмен - Қ. А. Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университеті Тараз институтының доценті, ф. ф. к.

Майлыбаева Санагүл Көлбайқызы - М. О. Әуезов атындағы Әдебиет және өнер институты «Әуезов үйі» ғылыми мәдени орталығының аға ғылыми қызметкері, филол. ф. к.

Мұқашев Еркебұлан Советұлы - Шөкәрім атындағы Семей мемлекеттік университетінің аспиранты

Найманова Ч. К. - Ж. Баласағұн атындағы Қырғыз мемлекеттік университетінің ағылшын тілі кафедрасының меңгерушісі доцент, ф. ф. к.

Нүрпейісов Нариман Жұмашұлы - М. Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан мемлекеттік университеті қазақ әдебиеті кафедрасының меңгерушісі, филол. ф. к.

Оразбек Мақпал - «Қайнар» университеті филология факультеті деканының орынбасары, филол. ф. к., доцент

Өтен Айгүл Жақсылыққызы - Қазақ мемлекеттік қыздар педагогикалық институтының аспиранты

Сәрсембаева Нағима Алдабергенқызы - Абылай хан атындағы ҚазХҚ және ӘТУ-нің оқу ісі жөніндегі проректор, ф. ф. к.

Тілеубердиев Б. М. - М. О. Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан мемлекеттік университетінің аға ғылыми қызметкері, доцент, ф. ф. к.